

Namazda ön safın fazileti

İzmir Pınarbaşı'ndan okuyucumuz: "Namazda ön safın fazileti ile ilgili söylenenler doğru mudur? Bunun hikmeti nedir?"

BİRİNCİ SAFIN FAZİLETİ

Cemaatle kılınan namazda birinci safta olmak sonraki saflardan birinde olmaya göre daha faziletlidir. Bu konuda çok sayıda sahih hadis mevcuttur.

Meselâ birkaçı şöyledir:

"Resûlullah (asm) birinci saf için üç kere, ikinci saf için iki kere istiğfar etmiştir."1

Resulullah (asm) buyurdu ki: "Eğer ezan okumanın ve birinci safta olmanın sevabını bilseydiniz, aranızda kur'a çekmekten başka bir şeye razı olmazdınız."2

"İlk safta bulunanlara Allah rahmet eder, melekler duâ ederler."3

"Birinci saftan geri durmaya devam ederseniz, ateşten çıkarılmanız gecikir."4

"Meleklerin Rab'leri indinde saf tutmaları gibi saf tutunuz!"

"Ya Resulallah! Melekler nasıl saf tutar?" dedik.

"Onlar önce birinci safı tamamlarlar. Saflarını düzgün ve sık tutarlar."5

HER NAMAZ, NAMAZ NURUNDAN HİSSEDARDIR

Şüphesiz öncelikli olarak lâzım olan, namazın ve safın dışında kalmamaktır. Kulağın ezanda olması, ezan okunduğunda namaz kılmak, namazı cemaatle kılmak ve hadislerde müjdelendiği gibi, cemaatin birinci safında yer alabilmek derece derece sevabı ve fazileti yüksek olan hususlardır.

Bediüzzaman Hazretlerinin ifadesiyle her namazın, namazın nurundan şüphesiz hissesi vardır. Bir hurma çekirdeği, hurma ağacı gibi kendi ağacını tavsif eder. Fakat "Nasıl bir hurma çekirdeğinden tâ mükemmel bir hurma ağacına kadar ne kadar

merâtib bulunur; öyle de, namazın derecâtında da, daha fazla merâtib bulunabilir.”6

İşte hadis-i şeriflerin müjdelediği dereceler, namazın fazilet derecelerindeki mertebelerle ilgilidir.

BİRİNCİ SAFIN FAZİLETİNİN HİKMETİ

Birinci safın en yüksek fazilete sahip oluşunun hikmeti, imama, Hakk'ın divanına ve rahmete yakın oluşudur. Sonraki safların da hiç şüphesiz rahmetten hissesi çoktur. Ancak birinci safın hissesi daha yüksektir.

Çünkü birinci safta yer alabilmek çoğu zaman ayrı bir çabayı gerektirir. Meselâ en az on dakika önceden camiye girmeniz ve ezanı ve namazı beklemeniz gerekebilir. Bu süre içinde zikriniz de, susmanız da size sevap kazandırır. Hatta cemaati ve namazı böylesine önceden bekleyip kalbini mabetlere bağlamanın mahşer gününde kişiyi Arş'ın gölgesinde barınanlar sınıfına dâhil edeceği yine Peygamber Efendimiz (asm) tarafından müjdelenmiştir.7

Cemaati ve namazı önceden beklemeye vaktiniz yok ise, işiniz ve hizmetiniz yoğun çalışıyorsanız, hiç gam yok! Bu süreyi dışarıda malayaniyat ile, boş bir şekilde geçirmemeniz kâfidir. Böyle işi sıkı olanlar, namazda cemaate yetişmek kaydıyla ön safın sevabını inşallah niyetleriyle kazanırlar.

Yukarıdaki hadisleri namaz için duyarlı olmaya teşvik olarak algılamalı. Aksi anlamlar çıkarmaya uğraşmamalıdır.

Meselâ ilk safta olanların Allah'ın rahmetine ve meleklerin duâsına mazhar olduğu şeklindeki hadisten, sonraki saflarda olanların Allah'ın rahmetinden ve meleklerin duâsından mahrum kaldıklarını çıkarmak doğru olmaz.

Namazda nezaket de, insanların hukukuna riayet de önemlidir. Diyelim, ön safa geçmek için insanlara eziyet vereceksen, olduğun yerde namaza dâhil olabilirsiniz. Cenâb-ı Hak bu niyetinle ön safın sevabını lütfediyor.

Peygamber Efendimiz (asm) buyuruyor ki: “Birisine eziyet vermemek için ön saftan vazgeçerseniz, Allah size birinci safın faziletini verir.”8

Dipnotlar:

1- Tirmizi, Mevâkit 52; İbn Mace, İkâme 51; Dârimi, Salat 50; Ahmed B. Hanbel IV, 126, 128.

2- Buhârî, Ezân 9, 32, Şehâdât 30; Müslim, Salât 129, 131; Tirmizî, Mevâkît 52; Nesâî, Mevâkît 22, Ezân 3.

3- Ebû Dâvûd, Salât 93; Nesâî, İmâmet 25.

4 -Beyhakî, es-Sünenu'l-kubrâ, III, 103.

5- Müslim, Salat 119, (430); Ebu Davud, Salat 94, (661); Nesai, İmamet 28, (2, 92).

6- Bediüzzaman, Sözlür, s. 247.

7- Buhari, Ezan 36, Zekat 16, Rikak 24, Hudüd 19; Müslim, Zekât 91; Tirmizî, Zühd 53; Nesâî, Kudat 2.

8- Heytemî, Mecmeüz-Zevâid, II, 95.